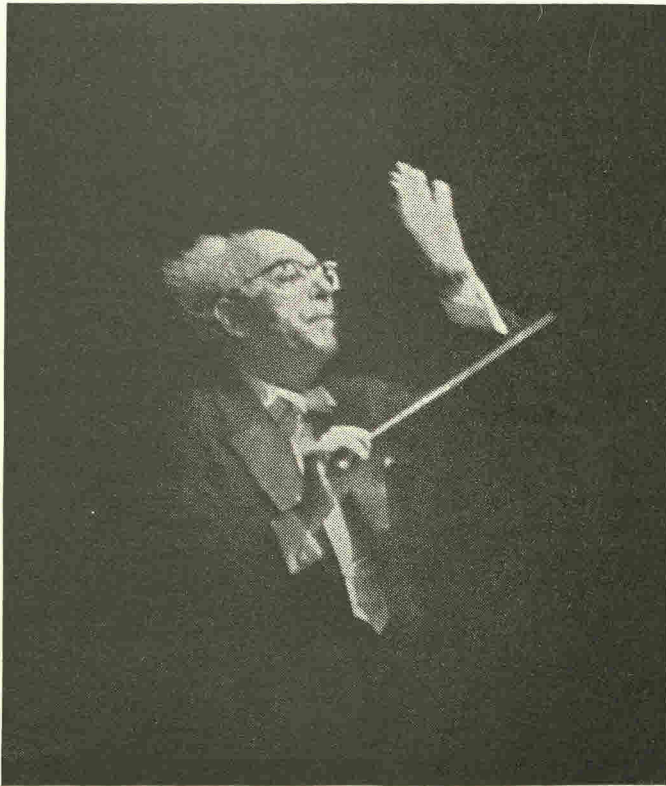

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Σ Υ Ν Α Υ Λ Ι Α
ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
Β Ο Ρ Ε Ι Ο Υ Ε Λ Λ Α Δ Ο Σ

ΥΠΑΙΘΡΙΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ Ε. Η. Μ.
ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΙΟΥΝΙΟΥ 1965
ΩΡΑ 8.30' Μ. Μ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ ΒΙΟΛΙ
ΤΑΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Ἡ εἴσοδος εἰς τὸ Θέατρον μετὰ τὴν ἑναρξιν θὰ ἐπιτρέπεται
μόνον ἀπὸ τὴν εἴσοδον δεξιὰ τοῦ Ταμείου Εἰσιτηρίων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. Μουσική τῶν Νερῶν
Σουίτα Ὀρχήστρας G. F. HANDEL—H. HAPTY
I. Allegro
II. Air (Andante ma poco Allegretto)
III. Bourrée (Vivace)
IV. Horn - Pipe (Delicato ma con molto brio)
V. Andante espressivo
VI. Allegro deciso
2. α) Κοντσέρτο ἀρ. 2 σὲ Μι μείζονα
γιὰ βιολί καὶ ὀρχήστρα J. S. BACH
I. Allegro
II, Acagio
III. Allegro assai
- β) Εἰσαγωγή καὶ ρόντο Καπριτσιόζο, ἔργ. 28
γιὰ βιολί καὶ ὀρχήστρα C. SAINS - SAËNS
Βιολί : Τ. Ἀποστολίδης

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

3. Συμφωνία ἀρ. 4, σὲ Λὰ μείζονα, ἔργ. 90
«Ἰταλική» F. MENDELSSOHN - BARTHOLDY
I. Allegro vivace
II. Andante con moto
III. Con moto moderato
IV. Saltarello (Presto)
4. Πρελούντιο καὶ Ἡπειρωτικὸς Χορὸς M. ΚΑΣΤΕΛΛΗ

G. FR. HAENDEL

(1685 - 1759)

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ», ΣΟΥΪΤΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Ἡ ἱστορία τῆς δημιουργίας τῆς «Μουσικῆς τοῦ νεροῦ» εἶναι συνυφασμένη μὲ ἓνα ἀνέκδοτο σχετικὸ μὲ τὶς σχέσεις τοῦ Χαίντελ μὲ τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας. Ὄταν ὁ συνθέτης ἦταν ἀρχιμουσικὸς στὴν ὑπηρεσία τοῦ Ἐκλέκτορος τοῦ Ἀννοβέρου ἔκανε, μὲ ἄδεια τοῦ Πρίγκηπα, δύο ταξίδια στὸ Λονδίνο. Στὸ πρῶτο (1710) ἔμεινε ἕξι μῆνες, μετὰ τὸ δεύτερο (1712), πού δὲν ἦταν πιά ἓνα ἀπλὸ ταξίδι, ἔμεινε ὅλη τὴ ζωὴ. Ἡ στάση αὐτῆ τοῦ Χαίντελ, νὰ μὴ γυρίσει στὴ θέση του, δυσaráστησε τὸν Πρίγκηπα κι' ὁ συνθέτης βρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέση, ὅταν ὁ Πρίγκηπας ἔγινε στὰ 1714 Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας.

Λέγεται, πὼς γιὰ νὰ συμφιλιωθεῖ μὲ τὸν Βασιλεῆ του ὁ Χαίντελ ἔγραψε τὴ μουσικὴ αὐτῆ, γιὰ μιὰ γιορτῆ πού ἔγινε πρὸς τιμὴ τοῦ Βασιλεῆ στὸν ποταμὸ Τάμεση (1717), γι' αὐτὸ κι' ὀνομάστηκε «Water Music», «Μουσικὴ τοῦ νεροῦ». Ἡ μουσικὴ αὐτῆ ἦταν μιὰ σειρά ἀπὸ εἴκοσι κομμάτια, πού μὲ μιὰ πάντα 50 ὀργάνων διηύθυνε ὁ συνθέτης καθ' ὅλη τὴν διάρκειά τῆς γιορτῆς. Ὁ Βασιλεὺς, κατὰ τὸ ἀνέκδοτο, τόσο εὐχαριστήθηκε ὥστε ὅταν ἔμαθε τὸνομα τοῦ συνθέτη, κάλεσε τὸν Χαίντελ, τὸν συνεχάρη καί, μετὰ τὴν συμφιλίωση, τοῦ ὥρισε μιὰ ἐτήσια σύνταξη 200 λιρῶν. Ἐχει, ὅμως, τώρα ἐξακριβωθεῖ ὅτι ὁ Χαίντελ εἶχε συμφιλιωθεῖ πολὺ πρωτίτερα μὲ τὸν Βασιλέα καὶ τὸν συνόδευε μάλιστα, ἓνα χρόνο πρὶν, σὲ ταξίδι του στὸ Ἀννόβερο.

Ὁ διαπρεπὴς Ἀγγλὸς μαέστρος Χάμιλτον Χάρτυ (1879 - 1941) ἔκανε μιὰ ἐκλογή ἀπὸ τὰ κομμάτια τῆς σειρᾶς πού διασκεύασε γιὰ ὀρχήστρα. Στὴ Σουίτα αὐτῆ, πού ἀρχίζει καὶ τελειώνει μὲ δύο πανηγυρικὲς κινήσεις, ὅπου τὰ κόρνα, στὸ γνήσιο πνεῦμα τοῦ Χαίντελ, ἔχουν ἰδιαίτερο ρόλο, ἔχει συμπεριλάβει ἓνα ἐκφραστικότερο Air (τραγοῦδι, ἄρια), μιὰ Bouffée (παλιὸ χορὸ πολὺ συγγενικὸ πρὸς τὴ Γκαβόττα), ἓνα Horn-Pipe (χορὸ, πού τὸνομά του βγήκε ἀπὸ ἓνα παλιὸ ὄργανο μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα πού ἦταν μιὰ σάλπιγγα ἀπὸ κέρατο) καὶ ἓνα θαυμάσιο ἀριστουργηματικὸ Andante.

JOHANN SEBASTIAN BACH

(1685 - 1750)

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΑΡ. 2 ΣΕ ΜΙ ΜΕΙΖΟΝΑ ΓΙΑ ΒΙΟΛΙ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΓΧΟΡΔΩΝ

Τὸ Κοντσέρτο αὐτὸ, ὅπως καὶ τὸ πρῶτο στὴ Λά Ἐλάσσονα, γράφτηκαν ἀνάμεσα στὰ χρόνια 1717 - 23, ὅταν ὁ Μπάχ βρισκόταν στὸ Κέτεν ὡς Ἀρχιμουσικὸς τῆς Αὐλῆς.

Καὶ τὰ δύο Κοντσέρτα ἀκολουθοῦνε τὴν φόρμα τοῦ κοντσέρτου ὅπως διαμορφώνεται στὸν 18ο αἰώνα.

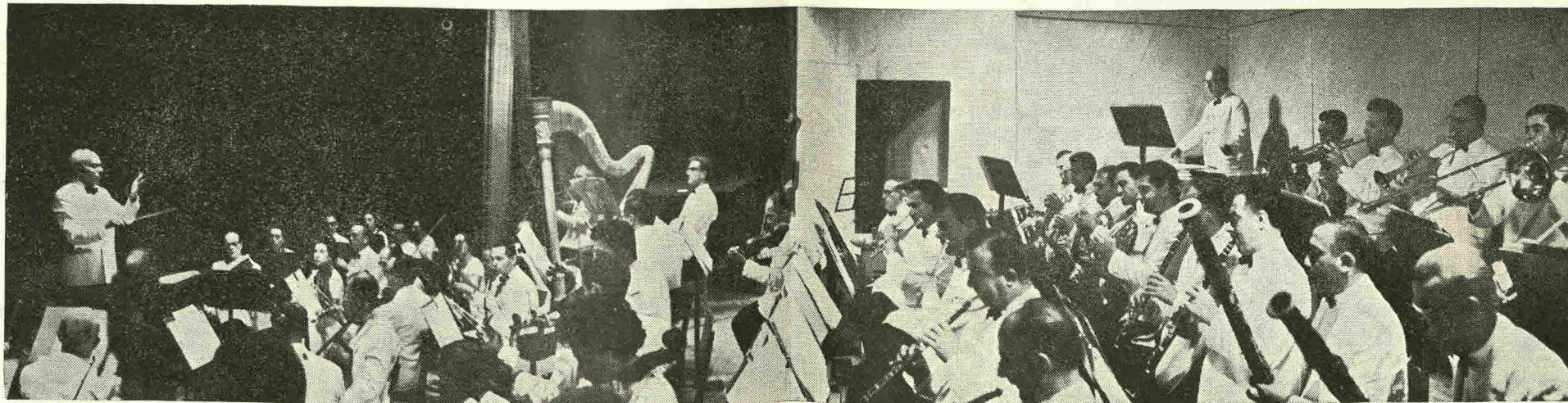
Στὸ Κοντσέρτο γιὰ ἓνα σόλο ὄργανο ἀκολουθεῖται μιὰ παράλληλη γραμμὴ μὲ τὸ Κοντσέρτο Γκρόσο (μονάχα πού ἀντὶ πολλῶν σολιστ ἔχουμε ἐδῶ ἓνα). Ἐτσι ἔχουμε καὶ ἐδῶ διαλογικὰ μέρη μεταξὺ τοῦ σόλο καὶ τῆς ὀρχήστρας. Ἡ ἀνάπτυξη εἶναι πάντα σύντομη καὶ συχνὰ ὑποτυπώδης. Ὅ,τι κυρίως γίνεται εἶναι μιὰ παρεμβολὴ μικρῶν ἐπεισοδίων, ὅπου τὸ κύριο θέμα (ἓνα θέμα στὰ παλιὰ κοντσέρτα, ἐνῶ στὸ κλασικὸ κοντσέρτο ἔχουμε δύο) ὑφίσταται ἐλαφρὲς ἀναπτύξεις ἢ διακοσμητικὲς ἐπεξεργασίες.

Τὸ Κοντσέρτο σὲ Μί μείζονα ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία μέρη, ὅπως ἦταν καθιερωμένο, δύο γρήγορα μ' ἓνα ἀργὸ στὴ μέση. Στὰ γρήγορα μέρη εἶναι διάχυτο ἓνα αἶσθημα ἀνάλαφρης χαρᾶς, ἐνῶ τὸ μεσαῖο εἶναι διαποτισμένο μ' ἓνα αἶσθημα βαθεῖας λύπης καὶ πόνου. Ἡ λύπη αὐτῆ ὅμως δὲν παίρνει ὀραματικὴ ἔξαρση, ἀλλὰ ἀποτελεῖ ἓνα ὑπόβαθρο σὲ μιὰ πνευματικὴ, αἰσθητικὴ, κυρίως, ἐμπειρία.

Ἀπὸ ἀρχιτεκτονικὴ ἄποψη στὴν πρώτη κίνηση (Allegro) ἔχουμε μετὰ τὸ κύριο θέμα, ἐκφρασμένο ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα μὲ τὸ σόλο, μιὰ συνεχῆ ἐναλλαγὴ ρόλων μεταξὺ τοῦ solo καὶ τῆς ὀρχήστρας. Τὸ σόλο στηριζόμενο ἐλαφρὰ ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα, κινεῖται πάντα σὲ μιὰ διανοητικὴ καὶ εὐλύγιστη μελωδικὴ γραμμὴ, ἐνῶ ἡ ὀρχήστρα ἐπεμβαίνει πότε γιὰ νὰ ὑπενθυμίσει τὰ βασικὰ μοτίβα καὶ πότε γιὰ νὰ ὑπογραμμίσει ὀρισμένα χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα. Μικροαναπτύξεις τοῦ θέματος παρουσιάζονται στὴ μέση καὶ ὀδηγοῦν τελικὰ σὲ μιὰ πιστὴ ἐπανάληψη τῆς ἀρχῆς (ἐκθέσεως).

Ἡ δευτέρη κίνηση (Adagio) εἶναι κτισμένη σ' ἓνα μπάσο πού ἐπαναλαμβάνεται διαρκῶς, ὅπως ἓνα «ἐπίμονο μπάσο» (basso ostinato), ἀν καὶ ὄχι ὀλόκληρο ἢ ἐντελῶς τὸ ἴδιο. Ἀπάνω ἀπ' αὐτὸ τὸ σόλο βιολί διαγράφει μὲ πολλὴ γλαφυρότητα μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἐκφραστικότερα μελωδικὰ ἀραβουργήματα.

Ἡ τελευταία κίνηση (Allegro assai) εἶναι ἓνα χαρούμενο καὶ λαμπερὸ ρόντο. Τὸ κύριο θέμα, ἐκφρασμένο ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα καὶ τὸ σόλο, ἐπαναλαμβάνεται πέντε φορὲς αὐτοῦσιο, ἐνῶ ἀνάμεσα στίς ἐπαναλήψεις αὐτὲς παρεμβάλλονται ἐπεισόδια, ὅπου τὸ σόλο ἔχει τὸν πρῶτο ρόλο.

CAMILLE SAINT-SAËNS

(1835 - 1921)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΡΟΝΤΟ ΚΑΠΡΙΤΣΙΟΖΟ, ΕΡΓ. 28

ΓΙΑ ΒΙΟΛΙ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Στὸ ἔργο αὐτό, γραμμένο στὰ 1863, ὁ κύριος ρόλος βρίσκεται στὸ βιολί καὶ ἡ ὀρχήστρα ἀπλῶς συνοδεύει (ἐκτὸς ἀπὸ μικρὲς παρεμβολές, ποῦνα ἀναγκαιῆς γιὰ τὴ σύνθεση ὀρισμένων τμημάτων καὶ γιὰ νὰ δώσουν κάποια ἀνάπαυλα στὸ σόλο).

Ἡ Εἰσαγωγή (Andante malinconico) στηρίζεται πάνω σὲ μιὰ ἐλαφρὰ μελαγχολικὴ μελωδία, μὲ ρομαντικὴ διάθεση, ποῦ τραγουδάει τὸ βιολί μὲ ἀνάλαφρο ὑποβάσταγμα τῆς ὀρχήστρας.

Τὸ κύριο θέμα τοῦ Ρόντο (Allegro ma non troppo) εἶναι μιὰ μελωδία μὲ ἀρκετὴ χάρη καὶ κάποιο ἀκκισμὸ στὴν πλοκὴ καὶ στὸν χαρακτήρα της. Ἐπεισόδια μὲ ἀντιθετικὸ χαρακτήρα παρεμβάλλονται ἀνάμεσα στὶς ἐπαναλήψεις τοῦ κυρίου θέματος.

Τὸ ὄλο κινεῖται μέσα σὲ μιὰν ἀτμόσφαιρα ρομαντισμοῦ.

FELIX MENDELSSON - BARTHOLDY

(1809 - 1847)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 4, ΣΕ ΛΑ ΜΕΙΖΟΝΑ,

ΕΡΓ. 90, «ΙΤΑΛΙΚΗ»

Ἡ «Ἰταλική» συμφωνία εἶχε γραφῆ ὕστερα ἀπὸ μιὰ παραγγελία τῆς Φιλαρμονικῆς Ἑταιρείας τοῦ Λονδίνου, ποῦ τοῦ ζητοῦσε «Μιὰ Συμφωνία, μιὰ Εἰσαγωγή καὶ ἓνα φωνητικὸ ἔργο». Τὸ ἔργο τελείωσε τὸ Μάρτη τοῦ 1853 καὶ μετὰ δυὸ μῆνες δόθηκε σὲ πρώτη ἐκτέλεση στὸ Λονδίνο σὲ συναυλία τῆς Φιλαρμονικῆς Ἑταιρείας.

Ἡ συμφωνία αὐτὴ φέρει τὸν τίτλο «Ἰταλική», πρὸ πολὺ σὰν ἓνα φόρο τιμῆς παρὰ γιὰτὶ ἔχει καμμιά ἄλλη ἐσωτερικὴ συγγένεια πρὸς τὴν Ἰταλία. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τελευταία κίνηση, ὅπου ὁ συνθέτης χρησιμοποιεῖ τὰ χαρακτηριστικὰ ἐνὸς ἰταλικοῦ χοροῦ, τοῦ σαλταρέλλο, δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ ἰδιαίτερο «ἰταλικό».

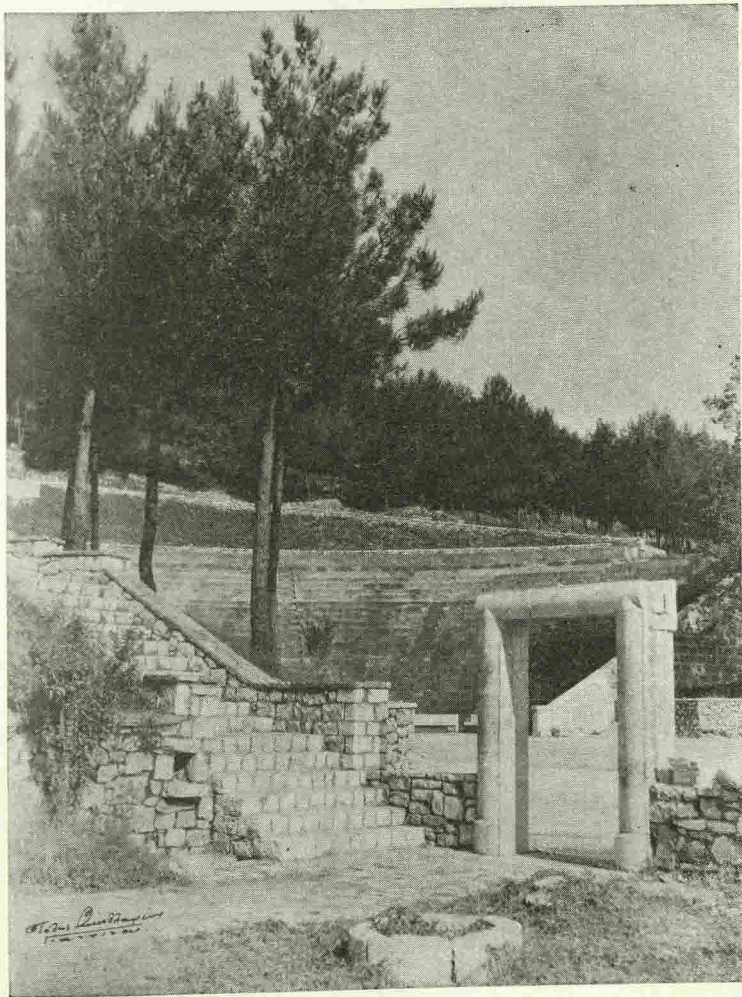
Μετὰ ἓνα μακρὸ ταξίδι στὴν Ἰταλία τὸ ἔργο βγῆκε ἀπὸ μιὰ ζωερὴ διάθεση τοῦ συνθέτη νὰ ἐκφράσει γενικὰ αἰσθήματα καὶ ἐντυπώσεις γι' αὐτὴ τὴ χώρα.

Κατὰ τὰ ἄλλα, ἡ συμφωνία ἔχει τὰ γνώριμα χαρακτηριστικὰ τῆς μουσικῆς καὶ τῆς τέχνης τοῦ Μέντελσον. Ὠραῖες μελωδικές φράσεις ποῦ κυλοῦνε ἄνετα μέσα σὲ καλὰ ὑπολογισμένα κανάλια. Ἀρμονικὴ καὶ ἰδιαίτερα ἀντιστικτὴ δεξιότεχνια, μαζί μὲ μαεστρία ὀρχηστρική.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ ΚΑΣΤΕΛΛΗ
ΠΡΕΛΟΥΝΤΙΟ ΚΑΙ ΧΟΡΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ

Ὁ Καστέλλης γεννήθηκε στὴ Λαΐστα τῆς Ἡπείρου καὶ ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Καλομοίρη. Ἀκολούθησε τὴ σταδιοδρομία στρατιωτικοῦ ἀρχιμουσικοῦ καὶ τὰ τελευταῖα χρόνια Γενικός Ἐπιθεωρητὴς τῶν στρατιωτικῶν φιλαρμονικῶν. Τὸ ἔργο του αὐτὸ ἔχει γνήσιο ἑλληνικὸ χρῶμα, ἐκφρασμένο μὲ μέσα λιτά καὶ μὲ εὐθύ, ἀπέριττο καὶ εἰλικρινῆ τρόπο.

Τὸ Πρελούντιο, βασισμένο κυρίως σ' ἓνα μικρὸ ἐκφραστικὸ θέμα ποὺ προβάλλεται εὐθὺς ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἀπὸ τὸ πρῶτο κῶρο, δημιουργεῖ μίαν εἰδυλικὰ ἀτμόσφαιρα καὶ ἀποτελεῖ μιὰ συμπαθητικὴ εἰσαγωγή στὸ κύριο μέρος, τὸν Ἡπειρωτικὸ Χορὸ. Ὁ Χορὸς (Συρτός) ἀρχίζει μὲ τὸ κλαρίνο σόλο ὑποβασταζόμενο ἀπὸ ἓνα ρυθμικὸ διπλὸ ἰσοκράτη τῶν ἐγγύρδων. Ἡ χορευτικὴ εἰκόνα ἐπεκτείνεται μὲ τὴν προσθήκη καὶ νέων στοιχείων καὶ κλείνει μὲ τὴν ἐπάνοδο τοῦ ἀρχικοῦ χοροῦ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΟΛΙΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΟΛΙΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

